

DECIZIE

15 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Sveatoslav Moldovan
Constantin Alerguș
Ghenadie Nicolaev
Tatiana Răducanu

examinînd recursul declarat de către Întreprinderea de Stat "Calea Ferată din Moldova",

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat "Calea Ferată din Moldova" împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 03 mai 2011 și împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 03 mai 2011 prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă

La 17 februarie 2011 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de chemare în judecată către Biroul Vamal Briceni privind anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 11 noiembrie 2010 în adresa sa a parvenit scrisoarea nr.88/65 din 10 noiembrie 2010, prin care Biroul Vamal Briceni le-a comunicat că la 26 octombrie 2010 din stația Lipcani, cu destinația Republica Polonia, au fost expediate 5 vagoane încărcate cu rapiță fără întocmirea regimului de tranzit.

Menționează reclamantul că în procesul examinării cazului și întocmirii procesului-verbal nr.08/2011 din 25 ianuarie 2011, de către colaboratorii Biroului Vamal Briceni au fost încălcate prevederile art.442 (1) și art.443 (1) d),e),(5) Cod contravențional, deoarece nu s-a stabilit persoana responsabilă care urma să oformeze operația de tranzit, ÎS „Calea Ferată din Moldova” neasumîndu-și astfel de obligații și nedepunînd declarații vamale după cum prevede art.42 al. (3) Cod Vamal.

În calitate de persoană responsabilă în această transportare era firma „Rusagro Prim” SRL, care conform prevederilor Codului Vamal a efectuat declararea mărfii exportate de ea. În declarația vamală, în mod samovolnic, neavînd nici un temei

legal, a indicat în rubrica „50” a declarației în calitate de responsabil principal ÎS „Calea Ferată din Moldova.

La fel, în procesul-verbal nu sunt indicate circumstanțele importante pentru stabilirea contravenției, nu s-a dat calificarea juridică a faptului și calificarea semnelor de contravenție, nu s-a ținut cont de observațiile și dovezile prezentate de ÎS „Calea Ferată” din Moldova. Afirmația pîrîtului precum că în baza Regulamentului privind interacțiunea Departamentului Vamal și Căii ferate, ultima e principalul obligat, contravine p.2 al Principiilor generale, unde este stipulat că întocmirea documentelor vamale pentru mărfuri se efectuează de către agenții economici în termenele prevăzute de Codul Vamal pentru aceste scopuri, precum și prevederilor art.42 al.3 Cod Vamal și pct.96 Hotărîrea Guvernului RM nr.1140 din 02.11.2005 conform căreia responsabil pentru tranzitul vamal este transportatorul, iar în cazul exportului de mărfuri în conformitate cu principiile tranzitului general, responsabil pentru tranzitul vamal este principalul obligat care este responsabil pentru prezentarea declarației vamale de tranzit.

Invocă reclamantul că ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a acționat ca exportator și deci nu poate fi persoană principală investită cu obligația de a depune declarația vamală, depunerea declarației revenindu-i proprietarului mărfii „Rusagro Prim” SRL.

Afară de aceasta, marfa a fost predată spre transportare din stația Lipcani și în scrisorile de trăsură nu figurează stația Ocnița. Declarația vamală a fost depusă la postul vamal Edineț și nu este clar cum urma a fi transportată marfa de la Edineț la Ocnița sau Lipcani în cazul în care în punctele indicate nu există cale ferată, însă Biroul vamal nu a ținut cont de faptul că datele înscrise în declarația vamală nu corespund cu datele din documente de transport și a acceptat declarația vamală. ÎS „Calea Ferată” din Moldova a executat obligațiile sale în măsură deplină: a preluat marfa pentru a fi transportată și nu a încălcat termenul de 8 zile. Stația Lipcani este stație de preluare a mărfii și stație de frontieră. La stație s-a stabilit modul de lucru potrivit căruia încărcarea mărfii, plombarea vagoanelor preluarea mărfii spre transportare se efectuează în prezența reprezentantului biroului vamal Briceni. La terminarea operației, documentele de transport, cu mențiunea organului vamal în rubrica „26” a foii de trăsură, se transmit stației Lipcani și faptul dat confirmă autorizarea de expediere a mărfii. În cazul dat toate operațiile au fost executate ca de obicei și obiecțiile pîrîtului că marfa a ieșit din țară fără autorizația organului vamal nu sînt întemeiate.

Solicită reclamantul anularea procesului-verbal nr.08/2011 din 25 ianuarie 2011 și a deciziei Biroului Vamal Briceni nr.08/2011 din 25 ianuarie 2011.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 03 mai 2011 a fost încetat procesul în partea anulării procesului-verbal nr. 08/2011 din 25 ianuarie 2011.

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 03 mai 2011 acțiunea cu privire la anularea actului administrativ - decizia Biroului Vamal Briceni nr.08/2011 din 25 ianuarie 2011, a fost respinsă.

La 11 ianuarie 2013 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus recurs împotriva încheierii și hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a recursului, anularea hotărârii și încheierii și remiterea pricinii spre rejudecare.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat împotriva încheierii și hotărârii urmează a fi respins ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele dosarului urmează că hotărârea și încheierea Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 03 mai 2011. Reprezentantul ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a fost prezent la pronunțarea lor, însă la ședința anterioară pronunțării hotărârii și încheierii petrecută la 20 aprilie 2011 cu prezența reprezentantului ÎS „Calea Ferată din Moldova” – Guțu Vladimir, pronunțarea a fost amânată pentru data de 03 mai 2011. Despre acest fapt ambele părți s-au semnat pe avizul de primire (f. d. 42-43), având astfel cunoștință de faptul pronunțării hotărârilor la 03 mai 2011.

La 03 mai 2011 reprezentantul ÎS „Calea Ferată” din Moldova nu s-a prezentat la pronunțarea hotărârii și încheierii contestate.

S-a constatat că ÎS „Calea Ferată” din Moldova a depus recurs la 11 ianuarie 2013, după expirarea a mai mult de 1 an și 7 luni, astfel încălcând prevederile art. 425 și 434 CPC.

Nu pot fi considerate drept temeinice afirmațiile recurentului, precum că nu i s-a comunicat încheierea și hotărârea contestată. Conform avizelor anexate la materialele dosarului, copiile încheierii și hotărârii contestate au fost remise recurentului de către instanța de apel la 18 mai 2011 (f.d. 49). Astfel era de sarcina recurentului de a urmări cu diligență soarta dosarului, fapt care denotă dispunerea cu rea-credință de drepturile procedurale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cererea de recurs cu omiterea termenului prevăzut de lege, Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca tardiv.

Totodată, instanța de recurs reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația reclamantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (cazul Van Harn versus Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 427 lit. a) și 445 al. (1) lit. a), art. 445 al. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” ca tardiv.

Se mențin încheierea Curții de Apel Bălți din 03 mai 2011 și hotărârea Curții de Apel Bălți din 03 mai 2011, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat “Calea Ferată din Moldova” împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Tatiana Răducanu